

2. Гвоздович Н. В., Янцевич А. И. Геометрия: Учеб. пособие для 7—8 кл. общеобраз. шк. Мн., 1997.
3. Будак А. Б., Щедрин Б. М. Элементарная математика: Руководство для поступающих в вузы. М., 2001.

Л. Н. Ціханаў (Мінск, Рэспубліка Беларусь)

АСВАЕННЕ І РЭАЛІЗАЦЫЯ ПЕДАГАГІЧНЫХ ІНАВАЦЫЙ

Адным з прыярытэтных напрамкаў павышэння якасці і эфектыўнасці дзейнасці педагагічнай сістэмы з'яўляецца насычэнне яе педагагічнымі інавацыямі. У шырокім сэнсе разумення педагагічных інавацый ўяўляюць сабою адбыўшуюся высокаэфектыўную, а значыць якасную навукова-педагагічную практыку адукацыі. Яны закранаюць усе кампаненты педагагічнай сістэмы.

Асобную каштоўнасць у павышэнні якасці функцыянавання педагагічнай сістэмы маюць канцэптуальныя і тэхналагічныя педагагічныя інавацыі. У цяперашні час арганізацыя педагагічнага працэсу ажыццяўляецца ў асноўным з арыентацыяй на парадыгму *ведаў*, яе яшчэ называюць традыцыяналістычнай. Асноўнай каштоўнасцю дадзенай парадыгмы з'яўляецца паведамленне чалавеку глыбокіх, трывалых, рознабаковых акадэмічных ведаў.

Перспектыўным з'яўляецца асваенне і ўзаемадапаўняльнае прымяненне гуманістычнай парадыгмы, якая прадугледжвае ўсебаковае развіццё чалавека, яго духоўны рост, самаўдасканаленне і самарэалізацыю.

Важнае значэнне мае таксама арыентацыя педагагічнага працэсу на тэы ведаў, уменні і навыкі, якія практычна будуць карыснымі і неабходнымі ў жыцці і прафесійнай дзейнасці чалавека. Гэтая ідэя рэалізуецца ў дзейным падыходзе да арганізацыі педагагічнага працэсу.

Да тэхналагічных педагагічных інавацый адносяцца: тэхналогія поўнага засваення, якая прадугледжвае модульную пабудову вучэбнай дысцыпліны з рэйтынгавым кантролем, ігравыя, даследчыя, з'яўляюцца, адаптыўныя і іншыя педагагічныя тэхналогіі. Цэнтральнае месца ў вучэбным працэсе павінны заняць інфармацыйныя тэхналогіі, дзе шырока прымяняецца тэлебачанне, інтэрактыўнае тэлебачанне (са зваротнай сувязю паміж студэнтамі і выкладчыкамі), індывідуальнае навучанне з прымяненнем камп'ютэра, дыстанцыйнае навучанне, імітацыйныя мадэлі і гульні, інтэрнэт, тэлеканферэнцыі і інш. Для дасягнення неабходнага ўзроўню інфарматызацыі адукацыі неабходна мець сістэму

абмена вучэбнымі матэрыяламі, сістэму стварэння і распаўсюджвання электронных дапаможнікаў і падручнікаў, камп'ютэрныя сеткі, тыпавыя аўтаматызаваныя сістэмы навучання, сістэмы падтрымкі навуковых даследаванняў. Важна падкрэсліць, што асваенне сучасных педагогічных тэхналогій — гэта не даніна модзе, не чарговая кампанія, а патрабаванне часу, спосаб дасягнення поспеху ў вучэбным працэсе. Нягледзячы на ўдасканалванне традыцыйнай аўдыторнай формы навучання, яе значэнне ў сучасных умовах не трэба перабольшваць. Не адмаўляючы яе вартасці, трэба сказаць, што пад уплывам многіх фактараў яна траціць дамінуючае становішча ў вучэбным працэсе. Па дадзеных экспертаў Еўрапейскага фонду адукацыі, традыцыйнай форме навучання неабходна адводзіць да 20 % вучэбнага часу.

Мэтанакіраванае месца ў вучэбным працэсе павінна займаць самастойная праца студэнтаў. Актыўная, творчая, накіраваная на практычныя дзеянні пазіцыя студэнта дазваляе засвоіць не толькі веды, але і спосабы іх набыцця. Самастойныя формы работы трэба неадкладна ўкараняць пры навучанні бакалаўраў і магістраў. Магчыма, трэба змяніць і падыходы да ацэнкі падрыхтаванасці нашых выпускнікоў. Сёння ацэньваць трэба не толькі спецыяльныя веды і умовы, але і агульнавучэбныя ўменні самастойна працаваць, знаходзіць і засвойваць інфармацыю. У сувязі з гэтым неабходна арганізаваць у вышэйшых навучальных установах вывучэнне і абагульненне прагрэсіўнага педагогічнага вопыту выкладчыкаў па прымяненню сучасных педагогічных тэхналогій, арганізоўваць з імі семінары па вывучэнню педагогічных інавацый розных узроўняў, стварыць банк педагогічных інавацый з магчымасцю іх тыражыравання і прымянення, заахвочваць выкладчыкаў (напрыклад, памяншэннем вучэбных даручэнняў), якія асвойваюць новыя адукацыйныя тэхналогіі і пераходзяць да іх прымянення.

На сённяшні дзень былой традыцыйнай сістэмы навучання недасаткова. Пытанне выкарыстання новых інфармацыйных тэхналогій непасрэдна звязана з якасцю сучаснай адукацыі. Перспектыва за тымі навучальнымі ўстановамі і педагогічнымі калектывамі, якія не толькі разумеюць гэта, але і выкарыстоўваюць новыя тэхналогіі ў практыцы навучання.